

UNIVERSITĀTES AVĪZE

LATVIJAS UNIVERSITĀTES IZDEVUMS

Iznāk kopš 1989. gada 7. septembra

Nr. 35

1990. GADA 4. JŪNIJĀ

Maksā 2 kap.

KORPORĀCIJAS

ZAĻA MŪSU TĒVU ZEME

KORPORĀCIJAS «LETTONIA» KRĀSU DIENA

«Zaļa mūsu tēvu zeme,
Zila tēvu debestība,
Zelta saule pāri spīd.»

(J. Sandera tulkojums)

Tālu pagātnē tie trīsdesmitie gadi, kad katreiz 30. aprīļa vakarā pulcējāmies konventa dārzā Valdemāra ielā 55, uz Maija sagaidīšanu. Vēlā krēslā pie ugunsgrāma liesmām Lapu mēneša atnākšanu sveicām ar dziesmu «Jau ziedonis klātu, un kokiem lapas plaukst». Vecromantiskie vārdi un meldija šogad neskanēja, nebija sagaidīšanas, jo nav atgūts toreiz īpašumā esošais nams ar gruntsgabalu, ne dārza vieta.

Pēc lielā sirsnībā nosvinētās «LETTONIA's» 120 gadu jubilejas februārī, sanācām Vecpilsētā 14. maija pēcpusdienā uz Svētiku Konventu, jo pirms 108 gadiem šai datumā Mētrinā tika oficiāli apstiprinātas un atklātas «LETTONIA's» krāsas: ZAĻS—ZILS—ZELTS (nomainot līdzšinējās: sarkans—balts—sarkans un sarkans—balts—zelts).

* 1881. g. —
I. coetus ar J.
Sanderu vidū.

Korporācijas atzīšanā lieli nopelni t. l. senioram Jānim Pārstrautam. Notika pirmais svinīgais gājieni aiz karoga, kuru nesa t. l. oldermanis Kārlis Avots. Savu Tērbatas Alma mater lettoni apsvēca ar dziesmu. Ar Latvijas Republikas himnu nobeidzām savu Svētiku Konventu, ar klusuma brīdi godinājām visas Aizgājušo audzes.

Svinīgo solījumu «LETTONIA's» karogam nodeva mūsu septiņpadsmit jaunie krāsneši. Sekoja Zemes Tēva ceremoniāls, tad tradicionālais komerss, kurā klāt bija arī daži lettoni no Kanādas, Amerikas un Rietumvācijas. Mūsu sakari un sadarbība ar ārzemēs dzīvojošiem tautiešiem nostiprinās.

Atjaunotā «LETTONIA» darbojas jau vairāk nekā desmit mēnešus. Apstiprināta korporācijas Filistru palīdzības biedrība, darbību uzsācis Prezidiju Konvents (PIK), kurā prezidē «LETTONIA».

Mūsu krāsas nav tikai ārējo refleksu izteicējas, to saturs dziļāks nekā karogā izvēlētais Latvijas toreizējo provinču krāsas. Tās saistītas ar tautas atmodu, nacionālo apziņu, valodas kopšanu, savu kultūru, vēsturi, latviešu pilsoniskās līdztiesības centieniem 19. gs. otrajā pusē. Vairāk nekā simts gadus ļoti daudzi mūsu tautas studenti un filistri godam un cildeni nesuši zaļ—zil—zelta krāsas visu mūžu. Milējuši, pratuši aizstāvēt. To darīs arī tie korporācijas vecākās un jaunākās paaudzes pārstāvji, kas šogad 14. maija vakarā Vecpilsētā no jauna apliecināja savu uzticību karogam.

Tāpat kā latvju tautas identitātei, centieniem, to piepildījumam.
ZAĻS—ZILS—ZELTS ZELS!

ARVIDS AISTERS,
«LETTONIA's» Lit! Vak! t. l. priekšnieks

LU PADOME

TEOLOĢIJAS FAKULTĀTE ATGRIEŽAS UNIVERSITĀTĒ

Šķiet, vēl pavisam nesen 25. janvārī Universitātes Padome nolēma tuvākajā laikā atjaunot Teoloģijas fakultātes darbību Alma Mater ietvaros. Tagad ir pienācis laiks veikt konkrētus pasākumus šī lēmuma īstenošanā, kas arī tika darīts. Blakus vēsturiskajam 25. janvārim tagad stāv 28. maijs — diena, kad Padome vienbalsīgi bija par to, ka «Ar 1990. gada 1. jūniju jāatjauno Latvijas Universitātē Teoloģijas fakultāte ar juridiskas personas statusa piešķiršanu».

Ar 1990. gada 1. septembri jāatsāk studijas LU Teoloģijas fakultātē uz līdzšinējā Teoloģijas semināra bāzes, paredzot 30 studentu uzņemšanu 1990./91. mācību gadā.»

Padomes sēdē vispirms runāja prorektors J. Niedritis. Viņš aplūkoja tās problēmas, kas saistās ar šādas jaunas struktūrvienības rašanos mūsu Universitātē. Teoloģijas fakultāte ir jau bijusi. 1940. gadā to likvidēja. Kopš 1969. gada pastāv Evaņģēliski luteriskās Baznīcas seminārs, uz kura bāzes turpmāk darbosies Universitātes Teoloģijas fakultāte. Prorektors minēja tās problēmas, kas šādā situācijā izvirzās. Vispirms, materiālā bāze, tad pasniedzēju kadri, viņu kvalitāte un samaksa.

Profesors Roberts Akmentiņš, Teoloģijas semināra rektors,

līdz ar fakultātes atjaunošanu — tās dekāns, izteicās, ka jautājums par fakultātes atvēršanu jārisina īsi, lietišķi un skaidri, tikpat īsi, kā 1940. gada 22. augustā tika lemts par tās likvidēšanu. Sodiens, 1990. gada 28. maijā, mēs atgriezāties. Nākam atpakaļ ar Latvijas brīvvalsts laika Universitātes tradīcijām, kuras esam saglabājuši mūsu Baznīcas Teoloģijas seminārā. Esam arī sarunājuši tautiešus ārzemēs, kas ir ar mieru braukt un strādāt Latvijā.

Savukārt Juris Rubenis, semināra prorektors, bet pie fakultātes — dekāna vietnieks, atzīmēja, ka pirmajā mācību gadā fakultāti finansēs Latvijas luteriskā Baznīca.

Kārlis Gaillītis, šīs Baznīcas arhibīskaps, piebilda, ka turpmāk fakultātes finansēšanu veiks valsts.

Padomes locekļus interesēja, vai citu fakultāšu studentiem, ja viņi vēlēties, būs iespējas apmeklēt lekcijas Teoloģijas fakultātē. Uz šo jautājumu J. Rubenis atbildēja, ka viņi to varēs darīt. Vienas Universitātes studentiem ir tiesības klausīties visas lekcijas, kādas šajā universitātē notiek. Pastāv tikai problēma ar telpām. Pašreizējās telpas ir mazas, daudziem klausītājiem vietas tur nepietiek. Taču Rīgas pilsētas izpildkomiteja sola līdz šī gada beigām Baznī-

cas rīcībā nodot ēku, kurā pašreiz atrodas TTP kultūras nams. Šī ēka kādreiz jau bija Baznīcas īpašums, kuru tai atsavināja. Fakultātes pasniedzēji ir gatavi lasīt lekcijas arī citās fakultātes. Kā vēl piebilda profesors R. Akmentiņš: «Mēs iesim pie visiem un neatraidosim nevienu, kas nāks pie mums.»

Šī gada 8. maijā Latvijas Evaņģēliski luteriskās Baznīcas Konsistorija savā sēdē arī ir pieņēmusi lēmumu par Teoloģijas fakultātes atjaunošanu uz līdzšinējā Teoloģijas semināra bāzes. Par fakultātes dekānu ievēlēts šī semināra rektors profesors R. Akmentiņš.

Kad padomes locekļi visi nobalsoja par fakultātes atjaunošanu, rektors profesors J. Zakis teica šādus vārdus:

— Latvijas Universitātē ir Teoloģijas fakultāte. Mēs esam viena no pirmajām Universitātēm Padomju Savienības teritorijā, kas spērusi šādu soli. Universitātei ir jābūt tādi, kas darbojas savas tautas interešu labā. Labu veiksmi fakultātei jaunajā mācību gadā!

Nobeigumā arhibīskaps K. Gaillītis teica, ka tautas izglītības un garīguma izaugsmes veicināšanā Universitātei un Baznīcai ir jāiet kopīgs ceļš.

Sēdē klāt bija
JOLANTA APINE

KĀ IR DROŠĀK?

Universitātes Padome atgādāja mazu lielo parlamentu. Tika noteikts stingrs reglaments strādāt līdz pl.17.00 un ne ilgāk. Tā arī notika. Runāja tikai tie, kas runāja. Zēl, jo starp jautāt gribētājiem bijām arī mēs — kā būt ar Universitātes avīzi? Preses konkurences cīņā pa vecam palikt nevar, bet varbūt jau pietiekoši labi reprezentējam Latvijas Universitāti?

Par I daļas darbu ziņoja Jānis Lācis.

Mums atļauts uzzināt it kā visu par slepeno, t. i., ka šīs daļas darbinieki kārtu slepeno dokumentu lietvedību, ar to saturu iepazīstina LU vadību, kura uzlika savu vīzu, lai tie tālāk nonāktu pie adresāta. Glabā slepenās topogrāfiskās kartes (ārzmēs gan esot jau zināms, ka tās ir kļūdainas). Reģistrē slepenos zinātniskos datus. Ar zinātnisko iestāžu vadītājiem kopīgi sastāda izziņas tiem, kas vēlas braukt uz ārzemēm. Apmēram 40 pasniedzēji ir ar slepenības pielaidi Nr. 2 un ap 200 ar pielaidi Nr. 3.

Cietvielu fizikas institūta direktors A. Silīņš ir pārliecināts, ka dabas zinātniekiem I daļa ir vajadzīga un viņi to arī finansē. Arī ārzemēs esot cilvēki, kas kontrolē, vai ar attiecīgo firmu pārstāvjiem var runāt.

Jāzlemj, vai mūsu pārstāvji turpmāk Maskavā grib iekļūt attiecīgajās iestādēs, vai atsevišķās

fakultātes nepieciešamas telpas ar īpašu statusu. Rektors konstatēja, ka nav konkrētu faktu par I daļas ļaunprātīgu darbību, tādēļ novēlēja šai daļai izturību un veselību!

Specializēto padomju priekšsēdētāja A. Spona bija satraukta, ka pretīga ir birokrātijā — palet gads līdz var nokārtot dokumentus, kas attiecas uz zinātnisko grādu iegūšanu. Pašiem jārada tiesības izsniegt maģistra diplomu.

Izskanēja doma, ka ātrāk jāpieņem dokumenti par Latvijas Universitātes Satversmi.

Docents A. Broks konstatēja, ka līdz šim runāts par sadarbību ar austrumiem, bet specializēto padomju darbs drīzāk jābalsta uz attiecībām ar rietumiem, vismaz — domājot par doktora grādu.

Tātad, kāda virziena vērtību kritērijus izvēlēties par drošākiem? Rektors lika labi apsvērt, kādu diplomu isti vēlaties saņemt — Latvijas vai PSRS? Un, šķiet, mēģināja pārliecināt sevi un citus, ka nav ko steigties ar saviem diplomiem, kamēr nav ista valsts gādība. To ilustrē-

dams ar piemēru, ka «Alfā» neņem darbu mūsu bērņus, jo tur kadru daļā neatzīst pat tādu jēdzienu kā Latvijas teritorija. «Jāizturas solidi pret tautu, kas dzīvo mūsu republikā».

Tajā pašā laikā Universitātes vadība aicināja būt patstāvīgiem — fakultātem un katedrām pašām lemt par jauniem zinātnu nosaukumiem, izstrādāt noteikumus, kādus grādus un par ko piešķirt.

Politekonomijas katedra nav slinkojusi, jo atrasts jauns nosaukums, turpmāk tā sauksies — Ekonomikas teorijas katedra.

Tomēr radās iespēds, ka nevēlamies būt pārāk patstāvīgi, jo vairums atbalstīja R. Valvoda izvirzīšanu Tautas izglītības PSRS Valsts komitejas prēmijai, kaut gan kolēģi no citām ekonomikas zinātnu fakultātem sašūta, ka viņi nav informēti, ka Maskavas universitātes Ekonomikas fakultāte izteikusi šādu priekšlikumu.

Kaut kas šajā Padomē sabalēja. Kas? Šķiet, secinājums — trūkst stingras nostājas. Iespējams, ka nesaprotu neatkarīgas republikas augstskolas mērķus un uzdevumus, bet Matemātikas un informātikas institūta direktors N. Ustīnovs laikam izteica vispārējo noskaņojumu — jāgaida, kā attīstīsies notikumi un neatkarība vēl tikai jārealizē de facto. Drošāk, protams, nogaidīt.

Padomē klāt bija
ILZE BRINKMANE

НИКОЛАЙ РЫЖКОВ — ЖЕРТВА ЭКОНОМИЧЕСКОГО САБОТАЖА?

Мы, к сожалению, оказались страной, где во главе угла в экономическом и социальном плане была поставлена ложь. И первое, что нам предстоит преодолеть в рамках нашего раскрепощения, это стараться максимально уходить от лжи. Положение же наше, экономическое и социальное, чрезвычайно тяжелое. Фактически только Борис Николаевич Ельцин на съезде пытался очень четко провести эту мысль, — что у нас остается совсем мало времени.

Меня очень пугает, что сегодня Президентом нашей страны стал Михаил Сергеевич Горбачев. Потому что это человек, который не любит правды, это человек, который всегда максимально попытается уйти от горьких истин, нанести какую-то лакировку на действительность, пытается уйти от личной ответственности за определенные шаги. Поэтому я боюсь, что попытки продолжать и дальше так же честно разбираться во всем спектре наших бед и проблем, как это было во время отдушины, т. е. в предыдущие годы перестройки, могут быть прекращены, что этот процесс может вообще резко оборваться. Как может делаться экономическая перестройка, безусловно связанная с необходимостью принятия мер, сулящих определенные экономические потери населения, человек, которому фактически народ не доверяет? Поскольку опрос общественного мнения фиксирует, что коэффициент популярности Горбачева начал падать, и в большом темпе. И я, как аналитик, специалист по изучению социальных процессов, должна автоматически, если подойти объективно и без всяких шор, заложить в виде очень вероятного прогноза такой фактор нашего ближайшего развития, как возникновение конфликта между народом и Президентом. Это соображение тем более правомерно при чрезвычайных полномочиях Президента и при том, что Горбачев не захотел пойти на прямые всенародные и альтернативные выборы.

Я не знаю, где будут люди, готовые не бояться критиковать Горбачева, но считаю, что судьба у всех критиков будет достаточно тяжелой. Я думаю, крайне важно сейчас, пока не произошло очень сильной узурпации власти этим человеком, с учетом слабого голосования за него на съезде, пытаться максимально и в средствах массовой информации, и может быть, через какие-то коллективные письма добиваться референдума. Потому что если не будет понята реакция народа на избрание Горбачева Президентом, то дальше уже весь народ будет за это расплачиваться.

В нашей стране в последние два года сформировалась ситуация экономического саботажа. Она развивалась вкюпе с политическим заговором, только это очень уж долгий и сложный разговор... Но наш премьер-министр, как человек, отвечающий именно за экономическое положение страны, в первую очередь и становится первой и главной жертвой экономического саботажа. Ведь на самом деле по объему производства очень многих изделий наша страна не стала ниже уровнем, чем была два года назад. По многим позициям, по которым сейчас товары в магазинах днем с огнем не найдешь, прирост 10 или даже 12 процентов, то есть даже выше, чем в начале этой пятилетки, однако товаров этих нет. И, кроме того, нет товаров, затрагивающих или только женщин, или только детей, или только мужчин, или семью. Короче, я как социальщик могу сразу понять, какой контингент населения, какие группы или слои стоят, например, за исчезновением того или иного товара, за его дефицитом. У нас не осталось почти никаких групп населения, где в связи с каким-либо актуальным для них товаром не возникало бы

раздражения в адрес экономической ситуации вообще.

В первую очередь, все эти стрелы критики направляются на правительство и на премьер-министра, и Рыжков колоссально заинтересован в том, чтобы вот эту ситуацию экономического саботажа вскрывать. И я знаю, что он делал попытки раскола этих ситуаций: он стал в принципе сейчас опасной фигурой для определенных лиц. Во всяком случае, сброс Николая Ивановича сейчас может быть очень выгоден для того, чтобы опять-таки честно не разобратся в итоге перестройки, в том, что в конце концов у нас произошло в экономической области за эти пять лет.

Зададимся вопросом, почему Горбачев так форсировал введение президентства, настойчиво отказываясь от нормального порядка изменения законов и Конституции. На мой взгляд, есть две глобальные причины. Попытаться остановить распад нашей империи, поскольку было уже очевидно, что Прибалтика выходит из повиновения, начало поднимать голову и Закавказье, в частности, например, Грузия. И необходимость твердой руки определялась коллективной точкой зрения на своевременность использования чрезвычайных властных полномочий. Такой вот глобально-общий интерес характерен для всей нашей властной структуры, понимающей, что они очень скоро могут потерять свои позиции в обществе.

Но, мне кажется, здесь есть еще и личный момент. Согласно моему видению кремлевской борьбы, Горбачев боялся и лично проиграть в рамках политической борьбы с правыми, хотя он, так сказать, к ним уже фактически и примкнул, только происходящее в стране, я уверена, ему все равно не будет прощено консервативной частью и нашего общества, и, самое главное, людьми, стоящими у власти. Кроме того, я не исключаю, что необходимость президентства для него обусловлена фактами личной биографии. Не углубляясь в эту проблему, отмечу, что это связано с выступлением депутата Иванова по телевидению.

Сегодня нередко пытаются представить гдльяновское дело «делом о хлопке», хотя Гдлян вел другое дело. А сама история Гдльяна и Иванова — это вовсе не уголовное, а политическое дело. Это очевидно. Дело может найти справедливую основу для своего решения только после того, как будет восстановлена справедливость на уровне Верховного Суда СССР. Но там, как мы видели, оправдывают мажорных взяточников. А сейчас будет сделано все, чтобы Гдльян с Ивановым нарочито убрать с политической арены через реализацию наветов и фальсификаций, мне пришлось даже подать в суд на Роя Медведева за распространение клеветнических слухов.

К исключению Гдльяна и Иванова из партии я, естественно, отношусь отрицательно, потому что это люди честные и мужественные. Узнав об их исключении, я через день также подала заявление о выходе из кандидатов в члены партии. Вступая, я, хотя и знаю положение внутри, наивно думала, что рамках партии нужно ропотиться делать демократические преобразования, но оказалось, там не торопятся. И я благодарна Гдлян и Иванову за то, что они бьются до конца с Прокуратурой СССР.

Записка: «Учитывая сокрытие грешков лицами из высших эшелонов власти, не считаете ли Вы, что надо ввести в практику клятву любых кандидатов на посты?». Считаю. И клянусь, что не имела, не имею и не буду иметь никаких дел с мафией.

ТАТЬЯНА КОРЯГИНА. («Литератор», орган ленинградских писателей, апрель 1990 г. С сокращениями).

Корпējās nākotnes vārdā...

Ar šādu devīzi no 8. līdz 16. maijam Bergenā, Norvēģijā notika starptautisks forums, ko rīkoja Eiropas Ekonomiskā komisija un Norvēģijas valdība. Šī konference, kurā piedalījās 34 valstu vides aizsardzības ministri, bija veltīta starptautiskās Brundlandes komisijas «Par apkārtējo vidi un attīstību» darbības pārskatam un papildus pasākumu organizēšanā apkārtējās vides aizsardzībā. Latviju šajā forumā pārstāvēja Vides aizsardzības kluba Ekoloģiskā departamenta vadītāja Māra Siliņa, Latvijas Universitātes Ekoloģiskā centra direktors Raimonds Ernšteins, kā arī Valsts dabas aizsardzības komitejas Ekoloģiskās izglītības un audzināšanas nodaļas priekšnieks Edgars Ape-rāns.

Tikšanās mērķis bija paplašināt sadarbību ekonomikā un tirdzniecībā, rūpniecības tehnoloģijā, ekoloģijā un dabas resursu racionālā izmantošanā.

Sagatavošanas komisija 1989. gada rudenī pabeidza četru, patlaban visaktuālāko problēmu tēmu izstrādi Bergenā konferencē.

1) līdzsvarota ekonomiskā politika (Economics of Sustainability).

2) sabiedrības apziņas un līdzdalības līmeņa paaugstināšana (Awareness Raising and Public Participation).

3) enerģijas izmantošana (Sustainable Energy Use).

4) sabalansēta rūpnieciskā darbība (Sustainable Industrial Activity).

Bergenā foruma darbību varētu sadalīt vairākās daļās, jo paralēli valdības ministru sesijai notika neformālo organizāciju (Non Government Organization) un vienoti ekoloģijai un attīstībai (Solidarity for a Equality Ecology and Development) konferences, kurās bija pārstāvētas dažādas neformālas organizācijas no visas Eiropas, ne tikai «zajās» organizācijas, bet arī pārstāvji no arodbiedrībām, jauniešu miera kustībām, sieviešu līgas, kopumā pāri par 500 cilvēkiem.

Veiksmīgi šajos pasākumos līdzdarbojās arī musu republikas pārstāvji, jo neformālo organizāciju konferences noslēguma dokumentā «Darbības plāns» (Agenda for Action), ar kuru tika iepazīstināti ministru sesijas dalībnieki, kā arī Bergenā konferences noslēguma dokumentā — «Ministru deklarācija», figūrēja Latvijas Universitātes Ekoloģiskā centra iesniegtie priekšlikumi par jaunatnes neformālo ekoloģisko izglītību un audzināšanu, dabas un kultūrvēsturiskās vides mijiedarbību saistībā ar kultūras vērtību saglabāšanu un ekoloģisko bibliotēku un datu banku izveidošanu gan globālā mērogā, gan atsevišķu valstu līmenī.

«Ministru deklarācijā» tika atspoguļotas tās ekonomiskās un politiskās saistības, kuras savā starpā uzņemas Eiropas Ekonomiskās komitejas dalībvalstis, pieņēma lēmumus par sagatavošanās akciju organizēšanu 1992. gadā Brazīlijā ANO iecerētajam Vispasaules kongresam, kurā pieņemtu konkrētus lēmumus pasaules saglabāšanai. Tiešo sarunu rezultātā kā vienīgais konkrētais skaitliskais lēmums «Ministru deklarācijā» iekļuva dalībvalstu pārstāvju vienošanās par CO₂ koncentrācijas samazināšanu atmosfērā par 20% līdz 2005. gadam.

Līdztekus konferencēm Bergenā notika arī starptautisks jaunatnes kongress, gadatirgi un izstāde, — kurā bija eksponētas tehnoloģiskās iekārtas, kas nodrošina ekoloģiski tīru ražošanu.

Konferences dalībnieka Raimonda Ernšteina stāstījumu pierakstīja **BILS PURIŅS**

«Возлюби...»

Эдгар ГРИНШТЕЙН, студент биологического факультета

1

С. Д.

Опадающий вечер над призраком властен любим,
Не прощая теням ни шелков, ни заплатанных рубищ.
И склотишь поэтом крест, если слишком любим,
И поэтому будешь распят, если слишком полюбишь.

Неизбежность расплаты и есть та основа основ,
Пред которой входящие в эти врата откровенны;
Так, испробовав яви, лишаются спящие снов,
Так, предчувствуя холод, взахлеб разжимаются вены.

И уже не понять, не вернуть разошедшихся прочь,
Как развеянный пепел уже не собрать воедино,
И тревожный оркестр исполняет кромешную ночь,
И стремятся навстречу друг другу Титаник и льдина.

2

Ты придумашь мир. Чтобы не было так одиноко,
И бездонная боль уходила в тяжелый песок.
Ты придумашь тысячу лиц возле тысячи окон,
Чтобы Каждому кровью твоею стучаться в висок.

Да услышится шум мостовых, словно поздняя осень,
И да сбудется поступь дождя, словно тысячи ног.
Ты свой мир наделишь отпущенным, как травы — покосом,
И останешься в нем, чтобы не был он так одинок.

3

Расставание с Балтикой

И опять твой прилив, и опять неотступен прибой,
И спасительней нет, нет тебя первозданней и ближе.
Твой песок принимает следы осторожно, как боль;
Твой волны страданья, как путь мой песчаный, залижут.

Просыпается ветер, и дни собираются в стаю.
Ты за мной не иди. Ты стараний моих не нарушь.
Я ушел. Я уже ухожу. Я уже забываю
Даже имя твое, даже крик твоих птиц, даже плеск твоих душ.

4

Сергею Тыщенко

Подступает паденье. И листья, что с небом срослись,
В самом первом беспмятстве скомканы, брошены оземь.
Ты ведь помнишь: от осени лечит неверие в осень.
Ради бога, поверь, что листва опускается ввысь.

Посмотри — воскресить много проще, чем в землю зарыть;
Только в этом одном несогласье меж верхом и низом.
Опускается лист, и пытается скрыться и скрыть,
Как же имя его, на какое распятые нанизан.

Мы торопимся вверх, как песчинки в потешных часах.
И опять города перевернуты вслед за часами.
И опять мы проходим сквозь полдень, и нежность, и страх.
Наши ангелы веруют в нас, если веруем сами.

И обычность чудес со случайностью крыш и лица
Поплывут за листвою, заглядывая в отражение канала.
В той жизни, где, как ни старайся, не вспомнишь конца,
Начиная всегда с продолжения, а не сначала.

июль 1989 — февраль 1990

В ДРУГИХ ВУЗАХ

В учебный план юридического факультета Бакиннского госуниверситета включена новая дисциплина — основы мусульманского права. Курс введен по инициативе

кафедры теории и истории государства и права: из современных религий ислам наиболее тесно связан с политикой, в нем сочетаются право и религиозные нормы.

MOSU VIESI

No 21. līdz 25. maijam LU viesojās Gēteborgas Universitātes delegācija: prorektors, prof. Emins Tengstrēms un GU starptautisko sakaru sekretārs Dr. Klēss Vertmans.

Attēlā no kreisās stāv: prof. J. Miķelsons, GU prorektors E. Tengstrēms un doc. J. Bičevskis diskrētās matemātikas un programēšanas katedrā.

ANDRA DŽENA foto

ATGRIEZOTIES PIE PUBLICETA

Vēlreiz, kā veicas, braucot uz ārzemēm?

Kaut gan tehnisku lemeslu dēļ manam materiālam «Kā veicas, braucot uz ārzemēm?» bija nozudis paraksts, tas nebija paredzēts anonims. Un atbildi no Jāņa Zidera gaidīju. Tomēr nesagaidīju, toties... sarunājos ar žurnālistikas specialitātes 4. kursa studentu SERGEJU KRUKU par braucieni uz Franciju.

— Tu brauci uz Nanti uz Eiropas žurnālistikas studentu forumu, lai diskutētu par tēmu «Ekonomika un žurnālistika». Kas vēl tur piedalījās un kādas ir galvenās atziņas?

— Sākšu ar to, ka Nante ir 30 km no Biskajas jūras līča un 400 km no Parīzes, taču ar ātrvīlcienu tur var nokļūt divās stundās. Eiropas žurnālistikas studentu forums dibināts pirms trim gadiem un vienu reizi gadā rīko konferences katreiz citā pilsētā. Organizē žurnālistikas viengadīgā skola, kurā studē no visas Francijas tie, kam jau ir augstskola iegūta kāda specialitāte.

Pēc viņu ielūguma šajā reizē bija sabraukuši ap 150 cilvēku no 24 Eiropas valstīm. Pakāpeniski pieaug to augstskolu skaits, kas iekļaujas šajā kustībā.

Diskutējot secināju, ka problēmas mums un viņiem ir līdzīgas un nojautu, kādas varētu sagaidīt nākotnē.

— Par ko konkrēti runājāt?

— Piemēram, arod biedrības un žurnālistika; reklāmas ekonomika; preses likumi; attiecības ar ekonomisko varu (mafiju) utt.

— Vai studenti savā starpā atšķiras?

— Jā. Holandietes bija viskastaķākās un visgarākās. Jautātas, kāpēc viņas tik slaidas, atbildēja, ka laikam tāpēc, ka Holandē pūš stipri vēji. Bet vismazākās bija pašas francūzietes. Ja nopietni, tad ārzemju studentiem ir lielāks informētības līmenis un viņi vairums zin daudz valodas.

(Piebilde, ka Sergejs šajā jēgā neatšķiras, jo pārvalda sešas valodas. — I. B.)

— Kāds bija sarunu rezultāts?

— Tika nodibināta Eiropas žurnālistikas studentu preses aģentūra. Tajā darbošos turpmāk arī es.

— Jauki, ka mūsu Universitāte palīdz studentiem redzēt pasauli, vai ne?

— Atļauj šo apgalvojumu nedaudz apšaubīt. Vismaz Universitātes ārējo sakaru daļā uzskata, ka studenti ir mulķi, kas nezina, kā mūsu valsti attīstās izbraukuma procedūra. Neomulīgi, ka jāstaigā neskaitāmas reizes, lai noskaidrotu konkrētu jautājumu, bet beigās visu tāpat jānokārto pašam. Izrādījās — nebija pat noformēts komandējums. Šķiet, ka atbalstīti tiek tikai plānotie ārējie sakari, bet pārējais — bremzēti. Rodas pamatotas bažas, ka visi ar rektoru priekšgalā spriedelē, ka Universitātei ir jāiziet vismaz Eiropas aprīti, tāpēc visa vadība braukā pa ārzemēm šos sakarus meklēdami un, lūk, ka viņiem, tas ne īpaši izdodas, jo gala rezultāts, respektīvi, studentu izbraucēju skaits ir diezgan niecīgs. Ilgi noliek šo kontaktu meklēšanu, bet nav ne ārzemju mācību literatūras, ne pasniedzēju.

Cienījamie Universitātes darbinieki, mazliet atpūšaties no nogurdinošajiem braucieniem Eiropas vilcienos, pataupiet Universitātes naudiņu, jo esmu atvedis līdzīgu sarakstu ar dažādu Eiropas universitāšu konkrētiem studentu uzvārdiem, adresēm, kuri jau tagad ir gatavi uzņemt gan mūsējos studentus, gan paši atbraukt uz šejieni.

Sarunājis ILZE BRINKMANE

STUDENTA PARDOMAS

Kas ir tas magnēts?

Redzēt, izzināt, pārdzīvot — geogrāfa uz priekšu virzošie spēki. Vairāk, ātrāk, tālāk — karuselis, kurā riņķojam, kustamies un steidzamies gūt vairāk zināšanu, iespaidu, izjūtu. Vai cerēto sasniegšanai? Jā, tikai... Bieži vien sanāk paņemt pārāk daudz vai arī mazāk nekā vajadzētu. Piebāžam faktus un iespaidu pilnas kabatas, mugursomas, fotoaparātus, sak, gan jau kādreiz sakārtošu, sašķirošu, papriecāšos par tiem. Katram laikam ir savs magnēts, kam tiekam tuvāk pievilkt.

Bet pasaule mūto un virmo tev visapkārt. Kurp tad iet?

Soreiz kompas adata aizvīlējās mūs uz tālo Kizilkuma tūksnesi. Tā mēs, 17 Ģeogrāfijas fakultātes studenti, entuziasma vadīti, atjāvāmies 17 jaukas pavasara dienas pavadīt svelmainajā dienvidu saulē un sešas no tām veltīt tikai vienīgi tūksneša elkam. Tur bija arī citas grupas, kuras izvēlējās ne mazāk interesantus maršrutus. Mums, ģeogrāfiem, būtu grēks studēt un pasauli neizzināt.

Pārgājiena laikā es daudz domāju, vai šajā neparastajā pasaulē, kurā es iegāju pirmo reizi, man neiemirdzēsies jau sen meklētā zelta atslēga. Varbūt šeit, tūksneša klusumā, sāksies ceļš uz garīgu harmoniju, spēju izprast svarīgo un mazāk svarīgo? Varbūt ceļš pašai pie sevis? Kad ieskatīšos sevi, varbūt spēšu pamanīt ko jaunu arī tajos cilvēkos, kas atrodas man blakus.

Mēs vēl tik maz pazīstam da-

STUDENTI!

Ja Jūs vēlaties atpūties vasaras brīvlaikā, tad Studentu Iniatīvas Fonds piedāvā Jums sekojošas atpūtas vietas un laikus:

— tūrisma bāze «BAKURIANI» (kalnos ar slēpēm) 154, — 11.07.—24.07.
26.07.—7.08.
18.08.—21.08.
22.08.—4.09.
— tūristu bāze «ZELTA

AUNADA» — Tbilisi 116, — 28.07.—11.08.

— tūristu bāze «GJANDZELIKS» — Baku 154, — 18.07.—31.07.
2.08.—15.08.

Ir iespējas atpūties un aktīvi padraiskoties Neatkarīgās Lietuvas Republikas galvaspilsētā Viļņā — 31.07.—6.08.

Sīkāku informāciju Jums sniegs SIF koordinācijas centrā Raiņa bulvārī 19, 5. telpā, tel. 228320.

GAIDĀM!

biezputra un ābolu kompots. Primuss darbojas labi, bet ko viņš teiks rīt? Un priekšā vēl tik daudz nezināmu un nejašu situāciju, no kurām jāprot laikus veiksmīgi izbēgt.

Atskan grupas vadītāja sauciens: «Atiet!» Un mēs atkal esam ceļā. Ejam 20 minūtes, tad atpūta 10 minūtes. Un tā līdz pusdienlaikam, kad varam nedaudz pakļaut katrs pats savā nodabā, ieskatīties tūksneša pieticīgajā dabā un tās iemītniekos — brumuru pučos. Tad atkal: «Atiet!» Ejot cauri mums tik neparastajam tūksneša ainām, laiks skrien nemanot, vakars jau klāt. Un tā visas šīs sešas dienas. Tomēr skaisti...

Kad gājām uz kalniem, acīgāks vērotājs varēja manīt arī kādu bultu čūsku, kas, savas straujās uzvedības dēļ, īpaši simpātiska nebija.

Divas dienas pavadījām Sultan-Uvais kalnos, nejaši pat iemaldījāmies marmora atradņu rajonā. Tas gan bija kaut kas pasakaīns!

Nuhusa, Tahtakupira, Tašauza, Urganča, senā pilsēta Hiva, kuģu kapsēta Munaikā — tie ir vēl pāris punkti uz kartes, kur esam pabijuši un paņēmuši līdz visdažādākos iespaidus gan par dienvidu kultūru, gan par tās laudīm. Taču vienlaikus arī mūs satrauca fakts par Amudarjas un Arāla likteni.

Protams, dienvidu daba pavisam ir burvīga, taču magnēts mūs drīz vien sāka vilkt uz māju pusi. Tā ir neapraķstāma sajūta, kas ar laiku pierimst, esot savu draugu un radu pulkā Latvijā.

INGA POISA,
Ģeogrāfijas fakultātes
2. kursa studente

LAI SMARŽO MEIJAS ABSOLVENTIEM, LAI LEPNI SKAN LĪGO!

Lieli ļaudis, mazi ļaudis.
Visi gaida Jāņu dienu:
Meitas gaida laidarā,
Puiši miežu druviņā;
Tie trešie, mazi bērni —
Papardīšu krūmiņā.

Jānīts nāca par gadīņu,
Sav' bērniņu aplūkot:
Vai ir lieli izauguši,
Vai ir labi pārtikuši.

Katru gadu Jānīts nāca
Savus bērnus apraudzīt:
Ko tie ēda, ko tie dzēra,
Kā darbiņu pastrādāja.

Jānis jāja, Jānis brauca
Visu garu vasariņu;
Nu atjāja, nu atbrauca
Pašā Jāņu vakarā,
Pašā Jāņu vakarā,
Pašā ziedu laiciņā.

Pūt, Jānīti, vara tauri
Pašā Jāņu vakarā,
Lai sanāca Jāņu bērni,
Lai dziedāja Jāņu dziesmas,
Lai dziedāja Jāņu dziesmas,
Lai atnesa Jāņu zālēs;
Lai ledzēra Jāņu alu,
Lai uzkoda Jāņu sieru,
Lai atnesa darvas mucas,
Lai darīja vainadziņu,
Lai gaidīja Jāņu ritu,
Kā saulīte rotājuse.

Visas bija Jāņu zāles,
Ko plūc Jāņu vakarā;
Visi bija Jāņu bērni,
Kas Jānīti daudzīnāja.

Rīgas bērni danci cēla
Daugaviņas malīņā;
Joz, māmiņa, zelta jostu,
Lai es teku pulciņā.

Jauni puiši, jaunas meitas,
Jāņu nakti neguliet:
Kas gulēja Jāņu nakti,
Tam Laimīte garām gāja.

Kas gulēja Jāņu nakti,
Mūžam sievas nedabūja:
Apsākēris bērza bluki,
Guļ deviņas vasariņas.

Sanāciet, Jāņu bērni,
Jānim laimi vēlēsim:
Zirgļiem zviegļi, govīm maut,
Arājiem gavilēt!

Es uzliku Jānītim
Ozoliņa vainadziņu,
Lai dievs dod Jānītim
Ozoliņa stiprumiņu.

Redaktors A. JANSONS

Iespēsts Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības RA «Poligrāfists» 4. cehā Rīgā, Akas ielā 5/7.
Tirāža 1500 eks., augstspiede. Redakcijas adrese: pasta indekss 226098, Raiņa bulv. 19, 121. iet., 3. stāvā, tālr. 222944.

«Университатес авизе» («Университетская газета»), издание Латвийского университета. На латышском и русском языках.
Адрес редакции: 226098, г. Рига, бульв. Райниса, 19, 3 этаж, комната 121. Телефон 222944.